

EGYHÁZI KÖNYVTÁRAK EGYESÜLÉSE

2014. ÉVI KÖZGYŰLÉSE

ELNÖKI BESZÁMOLÓ

Tisztelt Közgyűlés!

Az elődök munkájának hála a 20. évébe lépő Egyházi Könyvtárak Egyesülése szilárd alapokon folytathatta 2013/2014. évi működését. Az EKE Elnöksége az előírt módon, kétszer ülésezett.

Jelentésem az egyesülés két alapfeladata köré csoportosítva – érdekképviselői és szolgáltatás – számol be a 2013/2014. év történéseiről.

Érdekképviselői munkánkat egyrészt az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közgűjteményi Főosztályától érkezett feladatok határozták meg, másrészt a világi könyvtáros szervezetekkel való kapcsolat-tartás.

A EKE Elnökségének képviselői februárban az EMMI Közgűjteményi Főosztályán Vigh Annamáriával, Kenyéri Katalinnal és Tóth Elekkel áttekintették az együttműködés lehetőségeit, valamint az egyházi könyvtárak speciális problémáit és feladatait. A Főosztály szeretne szorosabb együttműködést kialakítani az egyházi gyűjteményekkel. Vigh Annamária hangsúlyozta, hogy az egyházak által fenntartott gyűjtemények finanszírozásának változása új helyzetet teremtett. Ugyanakkor minden egyház belügye, hogy ezt a forrást hogyan osztja fel gyűjteményei között. Az egyházi költségvetési céltámogatások felhasználását a rendeletben előírtaknak megfelelően kell elvégezni. (58/2013. sz. EMMI-rendelet, ez sza-

bályozza, hogy mire fordítható a támogatás. Az I. melléklet sorolja fel az elszámolható költségnemeket – beruházás esetében külön kérvény kell.) A főosztályvezető asszony kiemelte, hogy az egyházi könyvtárakon múlik, hogy mennyire tagozódnak be a magyar közgűjteményi rendszerbe. Nem elég, ha megtartják specialitásaikat, meg kell felelniük a minőségi követelményeknek is (ld. pl. az új rendeletet a nyilvános könyvtári feltételekről vagy a Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszert). A minisztérium külön is szeretné támogatni azokat a programokat, amelyek egy-egy kiemelt feladatba (mint pl. a digitalizálás) több gyűjteményt, illetve gyűjtemény-típust bevonnak. Egyelőre ez még kialakulóban van, és az NKA forrásai is az előző évekhez képest mérsékeltebben állnak a rendelkezésre. Vigh Annamária fontosnak tartotta egyrészt, hogy legyen fejezeti forrásra épülő pályázati lehetőség, másrészt az oktatási területtel való együttműködést. Ez utóbbi esetben az egyházi iskolai könyvtárak és a felsőoktatási könyvtárak is szerephez jutnak. Ehhez a minisztérium háttéranyagot kért. Az elmúlt év folyamán ennek az el-

várásnak megfelelően az EKE közreműködött a muzeális dokumentumokat őrző egyházi középiskolai könyvtárak jegyzékének összeállításában, illetve Török Beáta és Baranya Péter elkészítette az egyházi felsőoktatási könyvtárakról szóló helyzetjelentést. Vigh Annamária fontosnak tartja, hogy valamennyi egyházi felsőoktatási könyvtárban is megtörténjék a szakfelügyelet. Kenyéri Katalin (közigazgatási tanácsadó, könyvtári és jogi referens) hangsúlyozta, hogy a különböző állami projektekben, pályázatokban való részvételhez meg kell teremteni az egyházakban is a jogi háttérrel. Az új egyházi törvény lehetővé teszi jogi személyek létrehozását az egyházon belül is. Ott, ahol erre nincs lehetőség, az egyház cégbíróági bejegyzésében ajánlatos változtatást kérni – ebben szerepelnie kell, hogy az egyház könyvtárakat tart fenn, ezek típusát és működését pedig nevesíteni kell.

Az elmúlt év során az EMMI valamennyi könyvtárral kapcsolatos törvény és rendelet előkészítésébe bevonta az EKÉ-t is. Többek között az EKE Elnöksége véleményezte a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosítását, a 2014-2020 közé tervezett könyvtári stratégiát stb. A nyilvános egyházi könyvtárak munkatársai számára új kihívást fog jelenteni *A Kormány 120/2014. (IV. 8.) Korm. rendelete a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről*. Különösen figyelnünk kell a rendelet azon kitételére, amely szerint a nyilvános könyvtáraknak a könyvtári önértékelés szakmai szempontjait figyelembe véve kell megszervezni szolgáltatásait, vizsgálni a könyvtárhasználók igényeit. (Ez utóbbi folyamat megértését segítő halunk majd szerdán előadást a Közös

Könyvtári Értékelési Keretrendszeréről.) 2019-ig ellenőrzi a minisztérium, hogy az adott könyvtár megfelel-e a kritériumoknak, és adott esetben leveszi az intézményt a nyilvános könyvtárak jegyzékéről.

Az érdekképviselő másik területe a világi könyvtárakkal, illetve szakmai szervezetekkel való kapcsolattartás. Részt vettem az MKE és IKSZ éves közgyűlésén. Megbeszélést folytattam az MKE vezetőivel, Bakos Klárával és Fehér Miklóssal. 2014. márciusi konferenciánk eredményes volt ebben a vonatkozásban is: az MKE-t kértük fel védnöknek, helyszín az OSZK volt, a hallgatóság több mint felét pedig a világi könyvtárosok adták. Az előadások egy része megjelent különböző könyvtári folyóiratokban (köszönöm Fülöp Ágnesnek és Fehér Miklósnak a támogatását, a cikkeket író kollégáinknak pedig a munkájukat), a prezentációkat pedig láthatjuk a honlapunkon. A visszhangok szerint márciusi konferenciánkon valóban sikerült a világi kollégák figyelmét felkeltenünk az egyházi könyvtárakban zajló szakmai munkákkal kapcsolatban. Ennek egyik eredménye az is, hogy holnap, keddi napunkon az MKE TTSZ is részt vesz szakmai konferenciánkon.

Löffler Erzsébet *A könyvtár szociokulturális funkciói – életmód, életminőség* című, Országos Könyvtári Stratégiai Műhelynapon képviselte az EKÉ-t.

Áttérve a szolgáltatások témájára, a teljesség igénye nélkül sorolom fel, hogy az EKE elnöksége milyen szolgáltatásokkal igyekezett segíteni az egyházi könyvtárakat, az EKE-tagkönyvtárak munkáját:

- Megszerveztük 2014 márciusában az *Egyházi könyvtárak a 21. század elején* című konferenciánkat – köszönöm valamennyi előadónak a munkáját.

- Részt vettünk a váci EKE-konferencia megszervezésében – külön köszönöm Endrész Katalinnak és Szabó Gergelynek, valamint munkatársaiknak a minden részletre kiterjedő, áldozatos előkészítő munkáját; váci konferenciánk megrendezésére sikeresen pályáztunk az NKA-nál, és 700.000 forintot nyertünk – ugyanakkor problémát jelent, hogy a pályázat 2015. június végéig szóló programokra szól, így a jövő évi, június végi konferenciákra már nem pályázhatunk, feltéve, ha az nem NKA által kiírt pályázat.

- Az *EKE Hírlevél* küllemében és tartalmában is igényes kiadvánnyá nőtte ki magát – köszönet érte elsősorban Török Beátának, a szerkesztőnek és csapatának, valamint mindazoknak a kollégáknak, akik a tagkönyvtárakból cikkeket küldtek. Sikernek tartom, hogy a Hírlevél egyes cikkeit már a HUMANUS-ban is feldolgozzák, ezért lassan aktuálisává válik az ISSN-szám kérése. Jó lenne tudni, hogy az egyházi könyvtárosok mennyire olvassák hírlevelünket, esetleg időnként a szerkesztőknek lehetne küldeni visszajelzéseket.

- Megújítottuk mind szerkezetileg, mind tartalmilag az EKE-honlapot – a visszajelzésekből látható, hogy a hivatalok, a világi és az egyházi könyvtárosok használják honlapunkat. A kronológia – a transzparencia jegyében – naprakészen tájékoztat az EKÉ-vel kapcsolatban végzett tevékenységről. Külön köszönöm Tegzes Bélának, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Könyvtára munkatársának az EKE honlappal kapcsolatban végzett mindennapi és kreatív munkáját.

- Az EKE levelezőlistája továbbra is közvetíti a híreket és eseményeket – köszönet érte Pap Péternek, az Egri Főegyházmegegyei Könyvtár munkatársának. Szeretnék

mindenkit arra kérni, hogy a könyvtárukban zajló eseményt küldje el a listára, mert csak így tudjuk feltenni a honlapunkra, illetve csak így tudunk a legegyszerűbben és leghatékonyabban tájékozódni és tájékoztatni az egyházi könyvtárakban folyó munkáról.

- Az EMMI fejezeti pályáztatási keretéből 500.000 forintot nyertünk az Unitas és az EKE-honlap harmonizációjára és technikai megújítására – köszönöm Baranya Péternek, illetve a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Könyvtára és a Pia-rista Központi Könyvtár munkatársainak fáradozását.

A tervekről röviden:

Az elnöki tervekkel kapcsolatban a tavalyi tisztújító közgyűlésen elmondottakat a gyakorlat is megerősítette: fő feladatunknak az EKE érdekképviselését, a kívülről jövő napi feladatok és kihívások koordinálását, az EKE eddig folytatott tevékenységének minél zökkenőmentesebb továbbvitelét, esetleg néhány szüneteltetett kezdeményezés felelevenítését látom. Ebben a munkában nagy segítséget jelentett, hogy az Elnökség tagjai egyrészt aktívan részt vállaltak a feladatokban, másrészt egy-egy ötlettel, javaslattal segítettek a felmerülő problémák megoldásában. Köszönöm az előző elnököknek és titkárnak, Baranya Péternek és Orosz Annának tanácsait, és az EKÉ-ben folyó ügyek és dokumentáció zökkenőmentes átadását. Külön köszönöm Muszka Ibolya EKE-titkárnak a folyamatos segítséget és a jókedvű együttműködés élményét.

A jövőendő EKE-témákat nemcsak a napi szükség, hanem az eddig hangsúlytalanul kezelt kérdések és területek is meghatározhatják. Jó lenne, ha nagyobb szerepet kapna az egyházi könyvtárakban dolgozó könyvtárosok szakmai munkájának és az

egyházi könyvtárosi életpálya problémáinak a bemutatása. Szakmai programjainkba, konferenciáinkba hangsúlyosabban kell majd foglalkoznunk az oktatással kapcsolatban álló egyházi könyvtárakkal.

Szeretném feleleveníteni a közös Szomszédolás szokását. Összel, az EMMI-pályázat lezárásakor, a piarista könyvtárban szomszédolnánk, ahol Baranya Péter és csapata bemutatná az új könyvtárat és beszámolna az Unitas és EKE-honlap harmonizációjával kapcsolatos eredményekről.

Jó lenne folytatni az EKE-kiadványok megjelentetését. Török Beáta felvetette, hogy hasznos lenne az egyházi könyvtárak számára, ha az EKE is részt venne,

mint szervezet a könyvfesztiválon. Érdeemes lenne közösen is megjeleníteni a Kulturális Örökség napjain, illetve a Múzeumok éjszakáján részt vevő tagkönyvtáraink programját a honlapunkon. Ezekhez a munkákhoz, illetve új feladatok vállalásához azonban csak akkor kezdhetünk, ha a tagkönyvtárak munkatársai is aktívan részt vesznek benne.

Végül, de nem utolsósorban, köszönöm, hogy munkahelyem támogatja az EKE-ben végzett munkámat.

Kérem a tisztelt Közgyűlést,
hogy fogadja el jelentésemet!

H. Hubert Gabriella
EKE elnök

TITKÁRI BESZÁMOLÓ

 Tisztelt Közgyűlés!

Titkári tevékenységem eltelt egy évről tartozom most beszámolni. Amivel az előző időszakban az egyesülés már megtisztelt bizalmával és az egyéb felekezetek közül elnökségi tagnak választott, nagyobb intervallumban is látom a titkári feladat felelősségét és jelentőségét.

A tavaly júliusi pápai közgyűlést követően azonnali feladatom volt a Fővárosi Törvényszéknél a tisztségviselők személyében bekövetkezett változások bejegyeztetése. Augusztus elején nyújtottam be egyházunk ügyvédje segítségével a bejegyzési kérelmet.

Szintén ebben a hónapban az egyesülés elnökéhez, az Üllői útra átszállítottam az EKE iratanyagát korábbi őrzési helyéről, a Ráday utcából.

Októberben volt az első elnökségi ülés, ahol határoztunk honlapunk korszerűsítéséről és a szervezendő világi könyvtáraknak szóló szakmai bemutatkozással kapcsolatos kérdésekről.

A törvényszéki bejegyzés november 18-án történt meg. Ezt követően tudtuk a bankban is bejelenteni a képviseleti változást.

2014 januárjában hívtuk össze az Egyházi Könyvtárak a 21. század elején című konferencia előkészületei céljából a következő elnökségi ülést.

Február 6-án – ahogy Elnök asszony beszámolójában részletesen hallhattuk – elnökségi tagként egyesülésünket képviselve jelen voltam az EMMI Közgyűjtéményi Főosztálya által kezdeményezett tárgyaláson, ahol az egyes tagkönyvtárak